

GEMENSAM STÅNDPUNKT(EG) nr 10/2001

antagen av rådet den 12 februari 2001

inför antagandet av Europaparlamentets och rådets beslut nr .../2001/EG av den ... om inrättande av ett program för gemenskapsåtgärder som skall uppmuntra medlemsstaterna att samarbeta för att motverka social utslagning

(2001/C 93/02)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 137.2 andra och tredje stycket i detta,

med beaktande av kommissionens förslag⁽¹⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽²⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande⁽³⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget⁽⁴⁾, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 2 i fördraget skall en av gemenskapens uppgifter vara att främja såväl en hög nivå i fråga om sysselsättning och socialt skydd som en höjning av levnadsstandarden och livskvaliteten i hela gemenskapen.
- (2) Enligt artikel 136 i fördraget skall gemenskapen och medlemsstaterna ha som mål, med beaktande av sådana grundläggande sociala rättigheter som anges i den europeiska sociala stadgan, som undertecknades i Turin den 18 oktober 1961, och i 1989 års gemenskapsstadga om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter, att bekämpa social utslagning.

(3) I rekommendation 92/441/EEG⁽⁵⁾ uppmanar rådet medlemsstaterna att betrakta det som en grundläggande personlig rättighet att erhålla inkomster och ersättningar som är tillräckliga för en människovärdig tillvaro; i rekommendation 92/442/EEG⁽⁶⁾ uppmanar rådet medlemsstaterna att garantera en inkomstnivå som gör det möjligt att leva ett människovärdigt liv; i sina slutsatser av den 17 december 1999⁽⁷⁾ förpliktar sig rådet att främja social integration som ett av målen vid moderniseringen och förbättringen av systemen för social trygghet.

(4) Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén har alla anmodat gemenskapen att i större utsträckning bidra till medlemsstaternas insatser för att förebygga och bekämpa social utslagning.

(5) I kommissionens meddelande av den 1 mars 2000, "Att bygga ett Europa för alla", beskrivs de utmaningar som den sociala utslagningen och fattigdomen för med sig, liksom det politiska bemötandet i medlemsstaterna och på gemenskapsnivå, och på grundval av detta föreslås i meddelandet att ge ny kraft till Europeiska unionens samarbete på detta område.

(6) Europeiska rådet i Lissabon den 23 och 24 mars 2000 fastställde att främjandet av social integration skall ingå som en integrerad del av unionens övergripande strategi för att kunna uppnå det strategiska målet för det kommande decenniet – att bli världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi, med möjlighet till hållbar ekonomisk tillväxt med fler och bättre arbetstillfällen och en högre grad av social sammanhållning.

⁽¹⁾ EGT C 337 E, 28.11.2000, s. 130.

⁽²⁾ EGT C 14, 16.1.2001, s. 69.

⁽³⁾ Yttrandet angivet den 13 december 2000 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets yttrande av den 16 november 2000 (ännu ej offentliggjort i EGT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 12 februari 2001 och Europaparlamentets beslut av den ... (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽⁵⁾ EGT C 245, 26.8.1992, s. 46.

⁽⁶⁾ EGT C 245, 26.8.1992, s. 49.

⁽⁷⁾ EGT C 8, 12.1.2000, s. 7.

- (7) Europeiska rådet ansåg att antalet människor i unionen som lever under fattigdomsgränsen och som är socialt utslagna är oacceptabelt och att åtgärder därför måste vidtas för att på ett avgörande sätt försöka utrota fattigdomen, genom att fastställa lämpliga mål att antas av rådet före årets slut. Sådana mål överenskomms av Europeiska rådet i Nice den 7, 8 och 9 december 2000.
- (8) Europeiska rådet i Lissabon erkände vidare att det nya kunskapsbaserade samhället ger möjligheter att minska den sociala utslagningen både genom att skapa ekonomiska förutsättningar för högre välbefinnande genom högre tillväxt och sysselsättning och genom att erbjuda nya sätt att delta i samhällslivet. Samtidigt innebär det en risk för en allt större klyfta mellan dem som har tillgång till de nya kunskaperna och dem som inte har det. Europeiska rådet erkände att politiken bör inriktas på att undvika denna risk och till fullo utnyttja dessa nya möjligheter och att det bästa skyddet mot social utslagning är ett arbete.
- (9) Europeiska rådet enades vidare om att politiken för att motverka social utslagning bör grundas på en öppen samordningsmetod där nationella handlingsplaner kombineras med ett initiativ från kommissionen som främjar samarbetet.
- (10) Kommissionens initiativ, som utgörs av ett förslag till ett flerårigt åtgärdsprogram utformat för att uppmuntra samarbetet mellan medlemsstaterna, bör syfta till att öka kunskaperna, utveckla utbytet av information och goda rutiner och att utvärdera erfarenheterna för att öka verkkningsgraden av och effektiviteten hos de politiska åtgärderna för att bekämpa utslagningen.
- (11) Utarbetandet av samordnade enkäter och av analyser, liksom granskning av kvalitativa och kvantitativa indikatorer som har överenskommit gemensamt, kommer att ge en grund för att utveckla den öppna samordningsmetoden.
- (12) I kampen mot social utslagning och fattigdom är det ett krav att alla skall få möjlighet till sysselsättning av god kvalitet samt att tillgången till resurser, rättigheter, varor och tjänster underlättas.
- (13) Åtgärderna för att bekämpa den sociala utslagningen bör syfta till att göra det möjligt för var och en att försörja sig själv genom avlönad sysselsättning eller på annat sätt och att integreras i samhället.
- (14) Kommittén för socialt skydd, som inrättades genom rådets beslut 2000/436/EG⁽¹⁾ för att stärka samarbetet mellan medlemsstaterna när det gäller politiken för socialt skydd, bidrar till utvecklingen och den systematiska uppföljningen av åtgärder som syftar till att modernisera det sociala skyddet och främja den sociala integrationen, i enlighet med ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådets möten i Lissabon den 23 och 24 mars 2000 och i Feira den 19 och 20 juni 2000.
- (15) Många icke-statliga organisationer på olika nivåer (lokal, regional, nationell och europeisk) har erfarenhet av och sakkunskap om hur social utslagning skall bekämpas, och de för ofta talan på europeisk nivå för personer som drabbats av social utslagning. Lokala och regionala myndigheter har också erfarenhet och kunskaper på detta område. Icke-statliga organisationer, arbetsmarknadens parter och lokala och regionala myndigheter kan därför lämna ett viktigt bidrag på europeisk nivå till förståelsen av olika former av social utslagning och dess verkningar samt till att säkerställa att man vid utformningen, genomförandet och uppföljningen av programmet tar hänsyn till de erfarenheter som gjorts av dem som drabbats av social utslagning.
- (16) De åtgärder som krävs för genomförandet av detta beslut bör antas i överensstämmelse med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter⁽²⁾.
- (17) För att kunna öka mervärdet av gemenskapens åtgärder måste kommissionen, i samarbete med medlemsstaterna, på alla nivåer säkerställa att de åtgärder som genomförs inom ramen för detta beslut och gemenskapens alla övriga berörda instrument, politikområden och åtgärder är enhetliga och komplementära; särskilt gäller de som genomförs under strukturfonderna.
- (18) Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt den sociala utslagningen inför den framtida utvidgningen av unionen.

⁽¹⁾ EGT L 172, 12.7.2000, s. 26.

⁽²⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

(19) I avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) föreskrivs ett utökat samarbete på det sociala området mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan, och de länder i Europeiska frihandelssammanslutningen som deltar i det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (Efta/EES) å andra sidan. Detta program bör också vara öppet för deltagande av kandidatländerna i Central- och Östeuropa i enlighet med de villkor som fastställs i Europaavtalen och tilläggsprotokollen till dessa avtal samt i besluten av respektive associeringsråd och för Cypern, Malta och Turkiet; deltagandet bör finansieras med tilläggsanslag i enlighet med de förfaranden som skall överenskommas med dessa länder.

(20) Vid genomförandet av detta program kommer det arbete som utförts av andra internationella organisationer, särskilt Förenta nationerna, Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling, Internationella arbetsorganisationen och Europarådet att vara av särskilt intresse.

(21) I detta beslut fastställs för hela den tid som programmet pågår en finansieringsram som utgör den särskilda referensen för budgetmyndigheten under det årliga budgetförfarandet enligt punkt 33 i det interinstitutionella avtalet av den 6 maj 1999 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och förbättring av budgetförfarandet⁽¹⁾.

(22) Jämställdhet mellan kvinnor och män är en tvärgående fråga som har mycket långtgående påverkan på följderna av och orsakerna till utslagning. Dessutom är, enligt artiklarna 2 och 3 i fördraget, undanröjandet av bristande jämställdhet och främjandet av jämställdhet mellan kvinnor och män en av gemenskapens uppgifter och något som den skall sträva efter i all sin verksamhet.

(23) Det är nödvändigt att övervaka och utvärdera genomförandet av programmet för att säkerställa att dessa mål uppnås.

(24) Eftersom den planerade åtgärdens mål, när det gäller gemenskapens bidrag för att bekämpa social utslagning, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, bland annat på grund av kravet på multilaterala partnerskap, utbyte av information över nationsgränserna och spridning av goda rutiner över hela gemenskapen, och därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, på grund av den planerade åtgärdens omfattning och verkningar, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i den artikeln går detta beslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de målen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Inrättande av programmet

Ett program för gemenskapsåtgärder som skall uppmuntra medlemsstaterna att samarbeta för att bekämpa social utslagning, nedan kallat programmet, skall antas för tidsperioden 1 januari 2001 till 31 december 2005.

Artikel 2

Principer

1. Programmet skall ingå i en öppen metod för samordning mellan medlemsstaterna, vilken syftar till att på ett avgörande sätt driva på undanröjandet av social utslagning och fattigdom genom att ställa upp lämpliga mål på gemenskapsnivå och genom att genomföra nationella handlingsplaner.

2. Programmet och de nationella handlingsplanerna skall bidra till bättre förståelse av social utslagning, till integrering av kampen mot utslagning i medlemsstaternas och gemenskapens politik och åtgärder och till utarbetandet av prioriterade åtgärder som väljs av medlemsstaterna i enlighet med förhållandena i respektive stat.

3. Vid utformningen, genomförandet och uppföljningen av verksamheten inom ramen för programmet skall de erfarenheter tillvaratas som gjorts på alla berörda nivåer i medlemsstaterna och av de personer som drabbats av social utslagning och fattigdom, arbetsmarknadens parter, icke-statliga organisationer, frivillighetsorganisationer, socialtjänstens organ och andra aktörer i samhället som deltar i kampen mot social utslagning och fattigdom.

Artikel 3

Mål

Programmet skall, inom ramen för den öppna samordningsmetod som avses i artikel 2.1, stödja ett samarbete som ger unionen och dess medlemsstater möjlighet att förbättra resultaten och effektiviteten hos den politik som syftar till att bekämpa social utslagning genom att

- öka förståelsen av social utslagning och fattigdom,
- anordna utbyten avseende den genomförda politiken och främja ömsesidigt lärande,

⁽¹⁾ EGT C 172, 18.6.1999, s. 1.

- c) utveckla aktörernas förmåga att effektivt ta itu med social utslagning och fattigdom, särskilt genom nätverk på europeisk nivå och genom främjandet av en dialog med alla berörda.

Artikel 4

Gemenskapsåtgärder

1. I syfte att uppnå de mål som fastställs i artikel 3 kan följande gemenskapsåtgärder genomföras inom en gränsöverskridande ram:

- a) Analys av kännetecken, orsaker, processer och tendenser som har samband med social utslagning, inklusive insamling av statistik om olika former av social utslagning för att jämföra dessa uppgifter, undersökning av kvantitativa och kvalitativa indikatorer, utarbetandet av gemensamma metoder och genomförandet av tematiska undersökningar.
- b) Utbyte av information och goda rutiner för att uppmuntra utarbetandet av kvantitativa och kvalitativa indikatorer, bedömningskriterier, referenser för utvärdering av resultat samt övervakning, utvärdering och inbördes granskning.
- c) Främjande av en dialog mellan de olika aktörerna och stöd till lämpligt nätverkssamarbete på europeisk nivå mellan organisationer som är aktiva i kampen mot fattigdom och social utslagning, särskilt icke-statliga organisationer.

2. Närmare anvisningar för genomförandet av de gemenskapsåtgärder som beskrivs i punkt 1 återfinns i bilagan.

Artikel 5

Genomförande och samarbete med medlemsstaterna

1. Kommissionen skall:

- a) Säkerställa att de gemenskapsåtgärder som omfattas av detta program genomförs.
- b) Regelbundet utbyta åsikter med företrädare för icke-statliga organisationer och arbetsmarknadens parter på europeisk nivå om hur programmet och de politiska riktlinjer som anknyter till detta skall utformas, genomföras och följas upp; därför skall kommissionen göra användbar information tillgänglig för icke-statliga organisationer och arbetsmarknadens parter; kommissionen skall informera den kommitté som inrättats enligt artikel 8 om dessa åsikter.

- c) Främja ett aktivt partnerskap och en dialog mellan alla parter som deltar i programmet för att uppmuntra en integrerad och samordnad syn på hur social utslagning och fattigdom skall bekämpas.

2. Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att

- a) främja alla berörda parter deltagande i programmet,
- b) säkerställa att resultaten av de gemenskapsåtgärder som vidtas inom ramen för programmet sprids,
- c) tillhandahålla lämplig information och sörja för publicitet och uppföljning vad gäller de gemenskapsåtgärder som stöds genom programmet.

Artikel 6

Finansiering

1. Finansieringsramen för att genomföra programmet under den period som anges i artikel 1 fastställs härmed till 70 miljoner euro.

2. De årliga anslagen skall beviljas av budgetmyndigheten inom ramen för budgetplanen.

Artikel 7

Åtgärder för genomförandet

1. De åtgärder som krävs för att genomföra detta beslut och som rör de frågor som anges nedan skall antas i enlighet med det förvaltningsförfarande som avses i artikel 8.2:

- a) De allmänna riktlinjerna för programmets genomförande.
- b) Den årliga arbetsplanen för genomförandet av programmets gemenskapsåtgärder, inklusive möjligheten att anpassa eller komplettera programmets teman.
- c) Det ekonomiska stöd som skall ges av gemenskapen.
- d) Den årliga budgeten och fördelningen av medel mellan de olika gemenskapsåtgärderna i programmet.

- e) Arrangemangen för att välja ut vilka verksamheter och organisationer som gemenskapen skall stödja samt det av kommissionen framlagda utkastet till förteckning över verksamheter och organisationer som skall omfattas av ett sådant stöd.
- f) Kriterierna för övervakning och utvärdering av programmet, särskilt dess kostnadseffektivitet, samt de närmare arrangemangen för spridning av resultaten.

2. De åtgärder som krävs för att genomföra detta beslut och som rör alla andra frågor skall antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 8.3.

Artikel 8

Kommitté

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté.
 2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 4 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.
- Den tid som avses i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall vara två månader.
3. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 3 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.
 4. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 9

Samarbete med andra kommittéer och samverkan med kommittén för socialt skydd

1. För att garantera programmets enhetlighet och komplementaritet i förhållande till övriga åtgärder som avses i artikel 10 skall kommissionen regelbundet informera kommittén om övriga gemenskapsåtgärder som bidrar till att motverka social utslagning. Vid behov skall kommissionen upprätta ett regelbundet och strukturerat samarbete mellan denna kommitté och de övervakningskommittéer som inrättats för övriga berörda politikområden, instrument och åtgärder.
2. Kommissionen skall upprätta nödvändiga förbindelser med kommittén för socialt skydd inom ramen för de gemenskapsåtgärder som avses i detta beslut.

Artikel 10

Enhetlighet och komplementaritet

1. Tillsammans med medlemsstaterna skall kommissionen säkerställa den övergripande enhetligheten i förhållande till andra relevanta gemenskapspolitikområden, gemenskapsinstrument och gemenskapsåtgärder, särskilt genom att inrätta lämpliga mekanismer för samordning av programmets verksamhet med relevant verksamhet avseende forskning, sysselsättning, ekonomisk politik, industri- och företagspolitik, icke-diskriminering, invandring, jämställdhet mellan kvinnor och män, socialt skydd, utbildning, yrkesutbildnings- och ungdomspolitik, hälsa samt på området för utvidgning och gemenskapens yttre förbindelser.
2. Medlemsstaterna skall göra alla ansträngningar som är möjliga för att säkerställa enhetlighet och komplementaritet mellan den verksamhet som bedrivs inom ramen för detta program och den verksamhet som bedrivs på nationell, regional och lokal nivå.
3. Kommissionen och medlemsstaterna skall säkerställa enhetlighet och komplementaritet mellan åtgärder som vidtas inom ramen för detta program och åtgärder som vidtas på sysselsättningsområdet samt gemenskapsåtgärder som genomförs inom ramen för strukturfonderna, framför allt gemenskapsinitiativet Equal.

Artikel 11

Deltagande av Efta-/EES-länderna, de associerade länderna i Central- och Östeuropa, Cypern, Malta och Turkiet

Programmet skall vara öppet för följande länders deltagande:

- Efta-/EES-länderna i enlighet med de villkor som fastställts i EES-avtalet.
- De associerade länderna i Central- och Östeuropa, i enlighet med de villkor som fastställts i Europaavtalen, deras tilläggsprotokoll och respektive associeringsråds beslut.
- Cypern, Malta och Turkiet, vilkas deltagande skall finansieras med tilläggsanslag i enlighet med förfaranden som skall överenskommas med varje land.

Artikel 12

Övervakning och utvärdering

1. Kommissionen skall regelbundet övervaka programmet i samarbete med medlemsstaterna, i enlighet med det förfarande som avses i artikel 8.2.
2. Kommissionen skall rapportera om de framsteg som gjorts inom ramen för detta program i sin årliga sammanfattande rapport till Europeiska rådets vårmöte.

3. Programmet skall utvärderas av kommissionen med biträde av oberoende experter senast vid det tredje årets utgång och vid programmets slut. Denna utvärdering skall omfatta en bedömning av de genomförda verksamheternas relevans, effektivitet och kostnadseffektivitet med avseende på målen i artikel 3. I denna skall det också undersökas vilken verkan programmet i dess helhet har haft. I utvärderingen skall också komplementariteten mellan åtgärder inom ramen för programmet och åtgärder som vidtagits inom ramen för andra relevanta gemenskapspolitikområden, gemenskapsinstrument och gemenskapsåtgärder undersökas.

4. Kommissionen skall senast den 31 december 2006 avge en slutrapport om programmets genomförande till Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

Artikel 13

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Utfärdat i ...

På Europaparlamentets vägnar

...

Ordförande

På rådets vägnar

...

Ordförande

BILAGA

ANVISNINGAR FÖR GENOMFÖRANDE AV PROGRAMMET

1. **Programmets olika delar**

I syfte att uppnå de mål som fastställs i artikel 3 och genomföra de gemenskapsåtgärder som fastställs i artikel 4, kan följande åtgärder vidtas inom en gränsöverskridande ram:

Programdel 1: Analys av kännetecken, processer, orsaker och utvecklingstendenser när det gäller social utslagning

För att förbättra förståelsen av företeelsen social utslagning kan följande åtgärder stödjas:

- 1.1 Studier av och möten om hur gemensamma metoder kan utvecklas för att mäta och förstå social utslagning och fattigdom, dessa företeelsers omfattning, kännetecken, processer, orsaker och utvecklingstendenser samt det tekniska arbetet med indikatorerna.
- 1.2 Insamling i medlemsstaterna och på gemenskapsnivå samt spridning av statistiska uppgifter som avser olika slags social utslagning för att effektivt kunna jämföra uppgifterna. Denna åtgärd bör stödja samarbetet mellan nationella statistikkontor och kommissionen och förbättra källorna till statistikuppgifter på gemenskapsnivå samt deras bidrag till analysen av social utslagning och fattigdom.
- 1.3 Utarbetande av tematiska undersökningar för att bidra till förståelsen av social utslagning och ta upp frågor av gemensamt intresse som har anknytning till utvecklingen av politiken i medlemsstaterna, inklusive frågor som rör det kunskapsbaserade samhället.

Det är viktigt att återspegla den erfarenhet de personer som utsatts för social utslagning och fattigdom har och att använda alla relevanta källor till information om social utslagning och fattigdom, inbegripet från icke-statliga organisationer.

Vid analysen av social utslagning och fattigdom kommer särskild uppmärksamhet att ägnas åt deras mångfacetterade dimensioner samt den stora variationen i förhållandena för berörda socialgrupper, inbegripet fattigdom bland barn, samt de geografiska områden som riskerar social utslagning.

Programdel 2: Politiskt samarbete och utbyte av information och goda rutiner

För att främja politiskt samarbete och utbyte av ömsesidiga erfarenheter inom ramen för nationella handlingsplaner kan följande gränsöverskridande åtgärder stödjas:

- 2.1 Gränsöverskridande åtgärder som syftar till utbyte av information och goda rutiner och främjande av inbördes översyn genom möten, symposier och seminarier om referenser för utvärdering av resultat eller om politiska riktlinjer och rutiner, eller andra former av utbyte såsom gemensam utformning av strategier och gemensam spridning av information, inspektioner på plats och utbyte av personal, som anordnas antingen på initiativ av medlemsstater och/eller andra aktörer med en nyckelroll under aktiv medverkan av medlemsstaterna eller av europeiska organisationer. Gränsöverskridande utbyten mellan nationella informationscentrum och liknande erkända organ kan även stödjas i denna programdel.
- 2.2 Experthjälp och tekniska studier i samband med utveckling av indikatorer och bedömningskriterier, bland annat när det gäller det kunskapsbaserade samhället.
- 2.3 En årlig rapport om social utslagning som skall innehålla en lägesrapport om framstegen med olika åtgärder, särskilt nationella handlingsplaner, på de viktigaste politikområdena och på de viktigaste områdena där kampen mot fattigdom och social utslagning står på spel.

Med tanke på att social utslagning är en företeelse med många dimensioner skall särskild uppmärksamhet ägnas åt att utveckla politiken för socialt skydd, sysselsättning, utbildning, yrkesutbildning, hälsa och bostäder.

Programdel 3: Olika aktörers deltagande i och stöd till nätverkssamarbete på europeisk nivå

För att främja dialogen mellan samtliga berörda aktörer kan följande åtgärder stödjas:

- 3.1 Grundfinansiering av de viktigaste europeiska nätverk som deltar i kampen mot fattigdom och social utslagning. Denna begränsas till ett tak på 80 % av de utgifter som kan stödjas.
- 3.2 En årlig rundabordskonferens i Europeiska unionen om social utslagning. Konferensen skall anordnas i nära samarbete med ordförandeskapet för Europeiska unionens råd och förberedas i samråd med alla berörda aktörer.

2. Tillträde till programmet

På de villkor och enligt de arrangemang för genomförandet som anges i bilagan skall tillträdet till detta program vara öppet för alla offentliga och/eller privata organ, aktörer och institutioner som deltar i kampen mot social utslagning, i synnerhet

- a) medlemsstater,
- b) lokala och regionala myndigheter,
- c) organ som ansvarar för kampen mot social utslagning,
- d) arbetsmarknadens parter,
- e) socialtjänstens organ,
- f) icke-statliga organisationer,
- g) universitet och forskningsinstitut,
- h) nationella statistikkontor,
- i) medier.

3. Allmänna överväganden

I programmet skall resultaten av förberedande åtgärder och verksamhet inom ramen för gemenskapens övriga politik, instrument och åtgärder beaktas.

Vid utformningen, genomförandet, uppföljningen och utvärderingen av verksamheten inom ramen för programmet skall erfarenheter tas till vara som gjorts av personer som drabbats av fattigdom och social utslagning, liksom de erfarenheter som gjorts av arbetsmarknadens parter, icke-statliga organisationer och andra berörda organ som deltar i kampen mot social utslagning och fattigdom. I all verksamhet inom programmets ram skall principen om integrering av ett jämställdhetsperspektiv beaktas.

4. Anvisningar för bidragsansökningar

Programdel 1: Åtgärder som omfattas av denna del av programmet skall företrädesvis genomföras genom anbudsinfordran. När det gäller samarbete med nationella statistikkontor skall Eurostats förfaranden tillämpas.

Programdel 2: Åtgärder som omfattas av programdel 2.1 skall företrädesvis genomföras på grundval av årligen återkommande anbudsinfordran (vissa möten och seminarier kan organiseras direkt av kommissionen). Förslagen måste inbegripa organ, aktörer och institutioner från minst tre medlemsstater och kan lämnas in till kommissionen antingen av medlemsstaterna och/eller av andra aktörer med en nyckelroll under aktiv medverkan av medlemsstaterna eller av europeiska organisationer. Programdelarna 2.2 och 2.3 kommer att kräva särskild anbudsinfordran.

Programdel 3: Inom programdel 3.1 kan stöd beviljas till europeiska nätverk som uppfyller de kriterier som kommissionen fastställt enligt förfarandet i artikel 8.2 eller 8.3. Programdel 3.2 kan få stöd efter bidragsansökan från medlemsstaterna.

5. Genomförande av verksamheterna

De åtgärder som skall vidtas kan finansieras genom upphandling av tjänster efter anbudsinfordran eller genom bidrag till gemensam finansiering med andra källor. I det senare fallet får det ekonomiska stödet från kommissionen i allmänhet inte överstiga 80 % av mottagarnas faktiska utgifter.

Vid genomförandet av programmet kan kommissionen behöva ytterligare resurser, bland annat kan experter behöva anlitas. Beslut om att tilldela ytterligare resurser kommer att tas inom ramen för kommissionens löpande granskning av tilldelningen av resurser.

Vid genomförandet av programmet kan kommissionen utnyttja tekniskt och administrativt stöd (precisering, förberedelse, förvaltning, uppföljning, revision och kontroll) till ömsesidig nytta för kommissionen och förmånstagarna.

Kommissionen kan även företa sådana verksamheter som avser information samt offentliggörande och spridning av denna. Den kan även genomföra undersökningar som avser utvärdering och anordna seminarier, symposier och andra expertmöten.

När verksamheterna genomförs skall principerna för dataskydd iakttas till fullo.

RÅDETS MOTIVERING

I. INLEDNING

1. Kommissionen lade på grundval av artikel 137.2 andra och tredje stycket i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen den 19 juni 2000 fram för rådet ett förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om inrättande av ett program för gemenskapsåtgärder som skall uppmuntra medlemsstaterna att samarbeta för att motverka social utslagning
2. Europaparlamentet lade i enlighet med artikel 251 i fördraget den 16 november 2000 fram sitt yttrande efter första behandlingen.

Ekonomiska och sociala kommittén avgav sitt yttrande den 19 oktober 2000.

Regionkommittén avgav sitt yttrande den 13 december 2000.

3. Kommissionen lade i brev av den 24 november 2000 fram ett ändrat förslag som innefattade vissa av Europaparlamentets ändringsförslag.
4. Den 12 februari 2001 antog rådet sin gemensamma ståndpunkt i enlighet med artikel 251 i fördraget.

II. MÅL

Detta förslag syftar till att upprätta ett program för gemenskapsåtgärder för att stödja det europeiska samarbete som kommit till stånd inom ramen för den strategi mot social utslagning som antogs av Europeiska rådet i Lissabon.

III. ANALYS AV DEN GEMENSAMMA STÅNDPUNKTEN

1. Allmänna synpunkter

Enligt artikel 137 i EG-fördraget får rådet "besluta om åtgärder som är avsedda att främja samarbetet mellan medlemsstaterna genom initiativ som syftar till att öka kunskapen, utveckla utbytet av information och beprövade erfarenheter, främja nyskapande tillvägagångssätt och utvärdera erfarenheter för att bekämpa social utslagning".

Programmet avser alltså att komplettera gemenskapens insatser för att motverka den sociala utslagningen bland annat genom att bidra till en bättre förståelse av detta mångfacetterade problem, så att medlemsstaterna allt efter sina egna förhållanden får möjlighet att motverka den på effektivare sätt.

Programmet ingår också i en öppen metod för samordning mellan medlemsstaterna, som syftar till att på ett avgörande sätt driva på undanröjandet av social utslagning och fattigdom genom att lämpliga mål ställs upp på gemenskapsnivå och nationella handlingsplaner genomförs.

Programmet tar dessutom hänsyn både till de erfarenheter på området som gjorts i medlemsstaterna och till största möjliga antal berörda parter, bland annat de personer som drabbats av social utslagning och fattigdom, arbetsmarknadens parter, icke-statliga organisationer, välgörenhetsorganisationer, socialtjänstens organ och andra aktörer i samhället som deltar i kampen mot social utslagning och fattigdom.

2. Europaparlamentets ändringsförslag

Europaparlamentet har antagit 47 ändringsförslag.

2.1 Ändringsförslag som inte tagits med av kommissionen

Kommissionen har i sitt ändrade förslag inte tagit med 16 av Europaparlamentets ändringsförslag, nämligen ändringsförslagen 1, 12, 13, 30, 33, 34, 41, 43, 44, 47, 50, 52, 55, 56, 62 och 75.

2.2 Ändringsförslag som godtagits av kommissionen

Kommissionen har i sitt ändrade förslag, antingen ordagrant eller i sak, tagit med 21 av Europaparlamentets 47 ändringsförslag, nämligen ändringsförslagen 3, 4, 5, 6, 17, 18, 19, 23, 24, 25, 27, 37, 42, 46, 51, 59, 65, 67, 68, 69 och 74.

Kommissionen har dessutom godkänt delar av de återstående 10 ändringsförslagen, dvs. ändringsförslagen 2, 14, 36, 53, 64, 66, 70, 71, 72 och 73.

3. Ändringar som rådet gjort i kommissionens ändrade förslag

(Om inte annat anges används samma numrering av skäl och punkter som i den gemensamma ståndpunkten.)

Rådet har, ordagrant eller i sak, helt eller delvis godkänt 25 av de 31 ändringsförslag som kommissionen har tagit med i sitt ändrade förslag, nämligen ändringsförslagen 2, 4, 5, 6, 14, 17, 19, 23, 25, 27, 36, 42, 46, 51, 53, 59, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 73 och 74.

Rådet har däremot inte ansett det lämpligt att ta med 6 ändringsförslag, nämligen ändringsförslagen 3, 18, 24, 37, 65 och 72.

3.1 Nytt skäl 2a (Europaparlamentets numrering)

Europaparlamentet önskar i ändringsförslag 3 att Europarådets reviderade sociala stadga skall beaktas. Kommissionen har i en något annan lydelse tagit med detta ändringsförslag och har därvid ersatt "il y a lieu de tenir compte" med "ayant à l'esprit", vilket inte har föranlett någon ändring av formuleringen "skall beaktas" i den svenska språkversionen.

Rådet har inte ansett det vara lämpligt att ta med en uttrycklig hänvisning till den reviderade sociala stadgan eftersom den gemensamma ståndpunkten redan innehåller en allmän bestämmelse där det anges att "Vid genomförandet av detta program kommer det arbete som utförts av andra internationella organisationer, särskilt Förenta nationerna, Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling, Internationella arbetsorganisationen och Europarådet att vara av särskilt intresse", och alltså redan omfattar alla texter i frågan som har antagits av Europarådet. Genom denna bestämmelse erkänner rådet att det ofta vägleds i sitt arbete av de texter som unionens medlemsstater har anslutit sig till, även om Europeiska unionen inte är rättsligt förpliktad att beakta dessa olika texter med internationell tillämpning.

3.2 Nytt skäl 13a (Europaparlamentets numrering)

Rådet har inte ansett det vara lämpligt att ta med ett skäl där det anges att referensbeloppet är förenligt med den befintliga finansieringsramen, i enlighet med vad Europaparlamentet föreslår i ändringsförslag 24 och kommissionen i sitt ändrade förslag.

Denna formulering används inte i de övriga programmen för gemenskapsåtgärder, eftersom den är överflödig. Budgetförfarandet följer egna regler som under alla förhållanden bör respekteras, oavsett hur stort referensbeloppet råkar vara. Med ett omvänt resonemang skulle det dessutom vara möjligt att av en sådan bestämmelse dra slutsatsen att det kan inträffa att referensbeloppet för ett gemenskapsprogram för åtgärder inte är förenligt med den befintliga finansieringsramen.

3.3 Skäl 16

Europaparlamentet föreslår i ändringsförslag 18, som kommissionen införlivat med sitt ändrade förslag, en hänvisning till artikel 274 i fördraget. Rådet har inte funnit det lämpligt att godkänna detta tillägg.

Rådet använder en standardformulering som hänvisar till rådet beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 och nämner inte artikel 274, eftersom det är självklart att inga rådsbeslut påverkar de olika institutionernas befogenheter enligt fördraget. Om en sådan hänvisning tillfogas i beslutet medför det, genom ett omvänt resonemang, risk för att det i beslut som inte innehåller en sådan hänvisning kommer att anses möjligt att avvika från artikel 274 i fördraget.

Detta gäller även ett annat av Europaparlamentets ändringsförslag (ändringsförslag 72) rörande artikel 7 i beslutet (se punkt 3.5 i den här motiveringen).

3.4 Artikel 3 (Mål)

Rådet har inte velat grunda strävan efter ömsesidigt lärande på gemensamma parametrar, vilket föreslås i ändringsförslag 37 från Europaparlamentet och har införlivats med kommissionens ändrade förslag, eftersom det kort sagt anser att termen "parametrar" inte är tillräckligt precis och att, enligt subsidiaritetsprincipen, en sammanställning av olikartade uppgifter mycket väl kan innebära ett mycket berikande ömsesidigt lärande om företeelsen social utslagning.

Rådet har dessutom strukit frasen "inom ramen för de nationella handlingsplanerna" eftersom utbytet och det ömsesidiga lärandet inte bör begränsas till den öppna samordningsmetoden, detta särskilt som programmet är öppet för en rad aktörer och organ som deltar i kampen mot den sociala utslagningen.

Rådet har slutligen, eftersom det rör sig om en artikel om programmets mål, föredragit en koncis formulering utan allt för många detaljer.

3.5 Kommitté (artikel 7)

Denna punkt gäller även ett annat av Europaparlamentets ändringsförslag (ändringsförslag 18) som rör skäl 16 i beslutet (se punkt 3.3 i den här motiveringen).

Rådet har av samma skäl som framförts ovan inte funnit det lämpligt att behålla den av Europaparlamentet i ändringsförslag 72 framförda hänvisning till artikel 274 i fördraget och som kommissionen tagit med i sitt ändrade förslag.

3.6 Punkt 5 i bilagan (*Genomförande av åtgärderna*)

Europaparlamentet önskar i ändringsförslag 65, som kommissionen har tagit med i sitt ändrade förslag, öka det ekonomiska grundbidraget till icke-statliga organisationer med 10 % till 90 % av kostnaden.

För att uppnå samstämmighet med andra program har rådet för sin del velat anta samma finansieringsregler som för gemenskapens handlingsprogram avseende gemenskapens strategi för jämställdhet mellan kvinnor och män (2001–2005) där det bestäms att "det ekonomiska bidraget från kommissionen i allmänhet inte får överstiga 80 % av mottagarnas faktiska utgifter".
